

IV.

ÚKOLY REPUBLIKOVÉHO VÝBORU PRO PREVENCI KRIMINALITY A JEDNOTLIVÝCH RESORTŮ

REPUBLIKOVÝ VÝBOR PRO PREVENCI KRIMINALITY

1. Realizovat národní podobu projektu Systém včasné intervence a týmu pro mládež a nabídnout ji obcím s rozšířenou působností k využití včetně návrhu finančního zabezpečení realizace projektu a jeho legislativního zakotvení.

Termín: do konce roku 2009
MV ve spolupráci se všemi resorty

2. Ve spolupráci všech zainteresovaných subjektů vytvořit komplexní vzdělávací program „Vzdělávání v rámci Systému včasné intervence a týmu pro mládež“ určený primárně pro pracovníky subjektů zapojených v uvedeném projektu.

Termín: do 30. června 2008
MV ve spolupráci s MŠMT,
MPSV, PMS, MS

3. Průběžně hodnotit systém péče o ohrožené děti v rámci své činnosti. Každoročně zpracovávat pro členy Republikového výboru souhrnnou zprávu obsahující závěry z hodnocení systému včetně návrhů opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Termín: únor 2008, 2009
MV, MŠMT, MPSV, MS

4. Zpracovat a předložit vládě ČR „Hodnocení systému péče o ohrožené děti s návrhy na opatření“.

Termín: 30. listopad 2009
MV ve spolupráci s MŠMT,
MPSV, MS

5. V rámci své činnosti podporovat multidisciplinární přístup k problematice delikvence dětí, a to již na místní úrovni ve spolupráci s institucemi a organizačními články působícími v této oblasti.

Termín: průběžně
všechny resorty

6. Zadat a realizovat podrobnou analýzu výsledků výzkumu zaměřeného na další vývoj mladých dospělých po opuštění zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (míra sociálního vyloučení, konflikty se zákonem apod.).

Termín: do poloviny roku 2008
MS ve spolupráci s MŠMT,
MPSV a MV

7. Rozšířit konkrétní formy spolupráce se zahraničními partnery v oblasti péče o ohrožené děti.

Termín: průběžně
MV, MŠMT, MPSV a MS

MINISTERSTVO VNITRA

1. Změnit evidenci útěků dětí ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy útvarů Policie ČR tak, aby odpovídala skutečnému stavu (Policie ČR odliší skutečný útek od např. pozdního návratu z vycházky, případu, nebo kdy se dítě vrátí samo do jednoho dne apod.).

Termín: do konce roku 2007

2. Iniciovat změny legislativních podmínek pro spolupráci a součinnost Policie ČR se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a OSPOD, a to zejména v souvislosti s trestnou činností umístěných dětí a jejich útky ze zařízení. Výsledkem bude kooperativní postup Policie ČR a uvedených zařízení a zlepšení situace zejména v oblasti navracení dětí na útek do zařízení.

Termín: ihned

3. Proškolení a vzdělávání specialistů na mládež při útvech Policie ČR pro činnosti v rámci Systému včasné intervence a týmu pro mládež. Jejich využívání k řešení úkolů na jiných problematikách omezit pouze na výjimečné případy a na co nejkratší dobu. Zvýraznit jejich úlohu v oblasti prevence kriminality dětí. Průběžným vzděláváním fixovat spolupráci s ostatními subjekty péče o delikventní děti.

Termín: ihned, průběžně

4. Podílet se na vytvoření funkčního systému strategického plánování snižování trestné činnosti dětí v podmínkách konkrétních měst v ČR, a to prostřednictvím týmů pro mládež pracujících na základě efektivní a zákonem stanovené spolupráci partnerských subjektů zabývajících se problematikou kriminality dětí.

Termín: průběžně

5. Realizovat zprovoznění automatizovaného elektronického předávání informací z informačních systémů Policie ČR do Systému včasné intervence ve městech a lokalitách, ve kterých je projekt realizován.

Termín: do konce roku 2007

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

1. Iniciovat novelu zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví kvalifikační požadavky pro pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc včetně povinnosti psychologického vyšetření všech pracovníků pro práci s dětmi. Novela také specifikuje fungování zařízení sociálně-právní ochrany a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s akcentem na nutnost průběžné práce s rodinami s nízkým socioekonomickým statutem a prevenci jejich selhávání. Současně se stanoví minimální a maximální počet klientů (spisů) na jednoho pracovníka SPOD, sankce pro případ nečinnosti OSPOD, odmítnutí pomoci, porušení povinností a formálního postupu. Novela zakotví také povinnost OSPOD své činnosti zajišťovat na základě národních metodických standardů práce alespoň v základních oblastech, např. při šetření v rodinách, při provádění dohledu nad rodinou, při zpracování podkladů pro soud rozhodující o uložení ústavní (*ochranné*) výchovy, o zrušení nebo změně ústavní (*ochranné*) výchovy apod. Součástí těchto standardů bude i postup, že při návrhu na odebrání dítěte z rodiny, by měl příslušný pracovník sociálně-právní ochrany dětí obhájit svůj návrh před širší odbornou skupinou spolupracovníků nebo i spolupracujících subjektů, ještě dříve, než bude návrh podán u soudu.

Termín: do poloviny roku 2008

2. V rámci přípravy sociálních pracovníků k získání zvláštní odborné způsobilosti (vyhl. MV č. 512/2002 o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, kterou se provádí zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků) se vytvořením konkrétních vzdělávacích programů intenzivněji orientovat na problematiku týraných a zneužívaných dětí.

Termín: průběžně

3. Zajistit přímé metodické vedení a systém kontroly výkonu povinností a práce metodických pracovníků OSPOD, kurátorů pro mládež a sociálních pracovníků na všech úrovních.

Termín: průběžně

4. Realizovat (v rámci týmů pro mládež) pravidelné metodické porady (setkání) se zástupci krajských úřadů a dalších institucí a v jejich rámci se zaměřovat na rozvíjení vzájemné spolupráce s Probační a mediační službou ČR a dalšími institucemi účastnými v systému péče o ohrožené děti.

Termín: průběžně

5. V rámci dotační politiky MPSV vyčleňovat dostatečné prostředky na podporu služeb sociální prevence.

Termín: průběžně

6. Posilovat na úrovni krajů vytváření sítě služeb sociální prevence prostřednictvím podpory plánování sociálních služeb vycházející z aktivního zjišťování jejich potřebnosti.

Termín: do poloviny roku 2008

7. Ve spolupráci s MŠMT zakotvit standardy pro zřizování a provozování zařízení nestátními neziskovými organizacemi ke zřizování a provozování zařízení, v nichž bude realizována institucionální péče o delikventní děti a mladistvé, případně alternativa k výkonu vazby.

Termín: do poloviny roku 2008

8. V kontextu úkolů č.1 a 2 Republikového výboru pro prevenci kriminality spolu s uvedenými resorty zajistit předávání informací a spolupráci zejména OSPOD v rámci Systému včasné intervence a týmu pro mládež, dále vzdělávání sociálních pracovníků účastí v programu „Vzdělávání v rámci Systému včasné intervence a týmu pro mládež“, který zajistí zvyšování jejich praktických kompetencí při práci s ohroženými dětmi.

Termín: do konce roku 2008

9. Prosadit, aby OSPOD věnovaly zvýšenou pozornost problematice dětí na útěku ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, prohlubovaly spolupráci mezi OSPOD, ústavními zařízeními a policií při řešení dětí na útěku zejména s ohledem na bezprostřední návrat do zařízení, zabránění dalším útekům a sanaci dítěte v systému péče.

Termín: do konce roku 2007

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI

1. V souladu s ust. § 123 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů důsledně sledovat a hodnotit postup soudů, vycházet přitom z justiční statistiky a výsledků tematických a kontrolních prověrek plynulosti soudního řízení, zejména v trestních věcech mladistvých delikventů a vazebních věcech mladistvých obviněných a přijímat účinná opatření k nápravě a zrychlení trestního řízení v souladu s ust. § 2 odst. 4 tr. řádu.

Termín: průběžně

2. Rozvíjet prostřednictvím Probační a mediační služby ČR nové, restorativní přístupy, tj. přístupy podporující aktivní zapojení pachatele, poškozeného a komunity do procesu řešení následků trestné činnosti.

Termín: průběžně

3. Nadále zvyšovat personální obsazení Probační a mediační služby ČR, zejména s ohledem na povinnosti a úkoly stanovené zákonem č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže.

Termín: průběžně

4. Vyhodnotit uplatňování a účinnost zákona č. 218/2003 Sb., zejména s ohledem na aplikační a faktické slabiny a nedostatky ve vztahu k vývoji trestné činnosti mládeže a s využitím kriminologického výzkumu včetně případné novelizace.

Termín: průběžně

5. Přispívat ke změně v rozhodovací praxi soudů ve věci nařizování ústavní a ukládání ochranné výchovy tak, aby vydané rozhodnutí odpovídalo potřebám dítěte a okolnostem případu, reagovalo na změny v chování dítěte (ve smyslu § 23, resp. § 87 zákona č.218/2003 Sb.) a aby bylo co nejrychlejší.

Termín: průběžně

6. Zaměřit vzdělávací aktivity ve vztahu k soudcům a státním zástupcům na trestnou činnost mládeže a trestnou činnost páchanou na mládeži.

Termín: průběžně

7. Prostřednictvím IKSP zpracovat analýzu rozhodovací praxe soudů v oblasti ukládání ústavní a ochranné výchovy a analýzu důvodů, z níž vyplynou následná potřebná opatření.

Termín: prosinec 2008

8. V rámci Systému včasné intervence a týmu pro mládež prosazovat mezíresortní spolupráci a předávání informací ze strany pracovníků PMS a soudců. Podporovat a rozvíjet prostřednictvím Probační a mediační služby ČR činnost týmů pro mládež.

Termín: průběžně

9. Analyzovat možnosti využívání náhradních opatření za vazbu ve větším rozsahu než podle stávající právní úpravy, zejména pokud jde o možnost využít tzv. elektronické sledování jako náhradní opatření za vazbu mladistvého.

Termín: průběžně

10. Zavést status soudního znalce z oboru speciální pedagogiky a etopedie.

Termín: průběžně

11. Inicievat, aby na úrovni státních zastupitelství byl kladen v přípravném řízení i ve stadiu soudního řízení důraz na širší uplatňování odklonů a alternativních opatření, jakož i alternativních trestů, byla využívána v širší míře součinnost s Probační a mediační službou ČR; dále aby na úrovni státních zastupitelství byl v mezích zákonné působnosti kladen důraz na vytváření nebo podílení se na konkrétních opatřeních směřujících k prevenci kriminality dětí.

Termín: průběžně

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. V praxi důsledně oddělit výkon ochranné výchovy od ústavní výchovy, a to jednoznačným profilováním zařízení a zařazováním dětí do nich. (Z toho plyne nutnost zajištění odlišných režimových a stavebně-technických opatření v zařízeních pro výkon ochranné výchovy a ústavní výchovy.)

Termín: průběžně

2. Akcentovat individualizaci přístupu k dětem v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a zavádět a vyhodnocovat nové způsoby práce zaměřené na práci s rodinou a s mladistvým tak, aby bylo možné mladistvého co nejdříve navrátit zpět do původní rodiny, usilovat o zlepšení spolupráce s Policií ČR při navracení zadržených dětí. Vytvořit národní standardy práce a způsobů zacházení s dětmi v průběhu jejich pobytu v ústavních zařízeních a postupně je sladit i s praxí PMS a orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Nebo začlenit zástupce těchto zařízení kvůli sjednocení a koordinace praxi do týmů pro mládež.

Termín: průběžně, výsledky
předložit nejpozději do konce
roku 2009

3. Provést odbornou analýzu důvodů umisťování dětí v kontextu výsledků diagnostiky poruch osobnosti a důvodů, které k umístění vedly.

Termín: do poloviny roku 2008

4. Inicievat ve spolupráci s MPSV legislativní změny umožňující, aby se obce alternativně mohly podílet na nákladech za umístění dítěte do programu zaměřeného na práci s rodinou (*např. v rámci režimu sociálních služeb*) a mladistvým, který se zaměřuje na podporu rodiny při zvládnutí obtížné sociální situace v rodině a umožňující ponechání dítěte v rodině nebo umožňující jeho brzké navrácení z ústavního zařízení zpět do rodiny.

Termín: červen 2008

5. Vypracovat a v praxi ověřit konkrétní výchovné programy pro děti ve školských výchovných zařízeních s ohledem na jejich specifické výchovné a vzdělávací potřeby (zákon č. 109/2002 Sb.) a zohledňující plně potřeby a současně diagnostiku dítěte.

Termín: neprodleně

6. Vytvořit Standardy aktivit specifické primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a jim na roveň postavených zařízeních.

Termín: březen 2008

7. Vytvořit povinný vzdělávací program a zahájit průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v oblasti rizikových forem chování umístěných dětí.

Termín: prosinec 2007

8. Připravit a ověřit metodiku specifické prevence rizikového chování ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Termín: prosinec 2007

9. Ve spolupráci s MPSV zakotvit standardy pro zřizování a provozování zařízení nestátními neziskovými organizacemi ke zřizování a provozování zařízení, v nichž bude realizována institucionální péče o delikventní děti a mladistvé, případně alternativa k výkonu vazby.

Termín: polovina roku 2008

10. Ve spolupráci s MV a MPSV vypracovat systém práce s útekáři od zadržení až po zařazení do kmenového zařízení a následné výchovné práce s nimi.

Termín: prosinec 2007

11. Ve spolupráci s MPSV zadat vypracování a v praxi ověřit konkrétní programy zaměřené na práci s rodinou a mladistvým, které podpoří rodinu při zvládnutí problémové situace v rodině a umožní ponechání dítěte v rodině, nebo které umožní jeho brzké navrácení z ústavního zařízení zpět do rodiny.

Termín: průběžně

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

1. *Ve spolupráci s MŠMT realizovat síť specializovaných zařízení orientovaných na spolupráci se zařízeními resortu školství, a to pro děti vyžadující výchovně léčebnou péči a dětí – agresory.*

Termín: do konce roku 2008

2. Zpracovat metodické pokyny pro lékaře v péči o ohrožené děti.

Termín: do konce roku 2007

3. Detekovat a odstranit problémy v oboru pedopsychiatrie.

Termín: průběžně

4. Zohlednit specifickou dětského věku v Národní strategii protidrogové politiky. Zajistit dostupnost zdravotnických zařízení pro děti užívající návykové látky a pro děti se závislostí.

Termín: do konce roku 2009